

Побеђујеш, губиш, падаш, дижеш се...

По доласку
у Београд
1960. године

Због познатог џудисте 20 пута је интонирана наша химна на светским и европским шампионатима света. Иначе је први почасни професор на Факултету спорта и физичке културе и ради и као телевизијски репортер

Када се каже џудо мно- гима је асоцијација Вук Рашовић, џудиста који 55 година свакодневно вежба, спарингује са три пута млађим партнерима, иде на такмичења у конкуренцији мајстора џуда и побеђује, иако је загазио у осму деценију живота.

– До данас нема никога ко је толико времена провео, непрекидно, у борби на високом нивоу. По томе сам јединствен у свету. Кад би се извела рачуница колико сам тренирао, претрчао километара и подигао тежине, што у терету, што у људима, било би за Гиниса – каже Рашовић додајући да такмичење за њега представља задовољство, стално савладавање одређених изазова и усавршавање сопствене личности.

– У свему томе је најлепше што сам стално са младим људима. Моји спортски другови са којима сам нераздиоан млађи су од мене и 50 година. Тешко да бих у некој другој дисциплини могао да остварим тако квалитетан контакт са људима као у

спорту – каже „непобедиви ратник татамија” који је у својој трећој години допао тамнице.

Мали затвореник

Вук Рашовић је рођен где и владика Гаврило (Дожић), у Врујцима, у близини манастира Морача, 20. децембра 1939. године. Најстарији је од шесторо деце Бранка и Дуње Рашовић.

– Биле су ми три и по године када сам са мајком, током Другог светског рата, неколико месеци био у злогласном четнич-

ком затвору у Колашину. Моја мајка је поштеђена егзекуције зато што сам ја био са њом. Жене и децу су из тамнице ослободили Немци, а похапсили затворске чуваре, четнике, и повели на стрељање заједно са партизанима. Отац и ујак су успели да побегну – сећа се Рашовић, који поратни период памти по данима и до детаља.

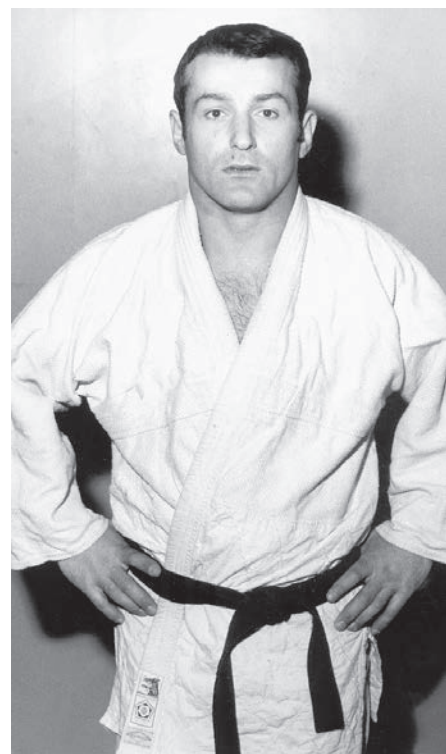
– У септембру 1945, са пет година и осам месеци, кренуо сам у школу у свом родном селу. Два месеца, колико сам ишао у њу, била су довољна да је заволим

Награда за животно дело

Вук Рашовић је извео целу једну плејаду бораца.

– Вежбао сам заједно са такмичарима, најчешће истим интензитетом. И немилосрдно спаринговао. Увек сам знао када су спремни за подвиге – каже Рашовић који је за свој тренерски позив добио и Национално признање 2007. године!

– Тада сам рекао: „Тренинзи су моја молитва, сале за вежбање моји храмови, црвени дани у мом календару су такмичарски. Али мој живот није само потрага за медаљама, већ и за пријатељствима. Пошто су пријатељства богатство, један сам од најбогатијих људи на свету.”

Први наступ определи човека

6 У Мајамију летос

Легенде џуда из Србије

Шампион света

Демонстрирање технике 1972.

захваљујући учитељу Владимиру Дожићу, касније стручњаку за судску медицину, синовцу патријарха Гаврила. Већ крајем новембра отац је одлучио да се колонизујемо у војвођанско село Вепровац, у близини Куле. Претходни житељи су били познати по гајењу свиња. Када смо се уселили у напуштене немачке куће, били смо у већини. Са променом становништва промењен је и назив села у Крушчић, по народном хероју Вукману Крушчићу. Ђокићев роман „Осма офанзива“ је прича из тог времена у којој сам се и ја препознао. За мене је, као и за све остале, сусрет са Војводином, кућама које смо добили и са новим стандардом, био цивилизацијски шок. Ту смо живели до 1948. Онда сам четврти разред основне школе завршио у Београду, у згради данашње Богословије, која је тада била болница за децу са кожним обољењима из целе Србије. Та ми је година остала упечатљива у сећању јер сам био одвојен од мојих – присећа се Вук.

– У таквим ситуацијама, одвојени од породица, дечаци су узимали позиције као у чопору. Тако да сам морао и да се браним. Нисам дао на себе. Школа ми је ишла од руке, па сам брзо успевао да се наметнем као добар ђак. Ту сам научио да играм шах. Од болести сам се излечио, али сам се у школској библиотеци „инфицирао“ читањем књига. У том периоду, када су сви људи помало песници, открио сам Јесењина, а у прози Шолохова. На матури сам као најбољи ђак добио књигу „Тихи Дон“, радости мојој није било краја. Мада сам га већ био прочитао, и то два пута. У новембру 1950. напустили смо Војводину. Мајка то никада није прежалела. У Ужичкој Пожеги сам завршио други разред гимназије, а мала матура је била у Никшићу – сећа се џудиста.

Вучица, Вукман и Вук

Посебно поглавље Вуковог живота у вези је са Бијелим Пољем и „чопором“.

– Био сам шести разред гимназије када је у школу дошао мој рођак Вучица Радовић, рођени брат митрополита црногорско-приморског Амфилохија Радовића. Он нам је био заштита и узор, иако старији само четири године. Заједно са мојим братом од ујака Вукманом чинили смо „чопор“: Вучица, Вукман и Вук. Нас је Вучица организовао да тренирамо трчање, вежбамо. Једном је на мени извео захват тако да

Вук са Вуком иде

Радовић је недавно изгубио изузетног пријатеља с којим је друговао годинама и на кога и даље мисли без престанка. Телефоном би се, каже, чули сваког јутра и вечери да протресу шта им се догађало током дана. Био је то један од оних људи коме је могао да бане кад је хтео на врата, а као и Радовић – чудо мајстор ветеран. Наравно, други Вук је био Бојовић, директор Зоолошког врта у Београду.

Мајка Дуња и син Реља

сам полетео као птица и нашао се неколико метара од њега. Касније, када сам ушао у тајне цуда, схватио сам да је он на мени пласирао технику која се зове „укиваца“. Сам је дошао до једног од најефектнијих бацања.

После матуре годину дана је провео као наставник у основној школи у селу Прекобрђу, удаљеном 30 километара од родне куће. Било му је 17 година када је стао за катедру као наставник да би својима помогао да купе имање које им је било од животне важности, због извора.

– Мени је та година била изузетна. Предавао сам историју, француски језик, краснопис, физкултуру и певање. То са певањем било је смешно јер нисам успевао да ухватим ни мелодију песме „Под Ловћеном зелени се трава“, али смо певали. Најлепша анегдота је у вези са историјом. Инспектор је питао ученика шта зна о Спартаковом устанку и дечко као из пушке преслика моју реченицу: „Спартак је поткопао темеље Римске империје.“ Инспектор, импресио-

На Европском првенству у Риму 1967

Ветерани Џудо асоцијације Србије и Црне Горе 2003.

ниран реченицом детета, постави му потпитање: „Како то мислиш? Је ли узео крамп па поткопао?“, дечак без премишљања потврди: „Јесте.“

Стигао је Вук и на радну акцију у Словенију, градио је аутопут „Братство и јединство“ и зарадио значку ударника.

– Мислим да никада нисам у спорту уложио толико напора као ту, али је то младост, логорске ватре, девојке... – евоцира Вук успомене.

Важна година у животу великог мајстора џуда је 1958. Долазак у Београд.

– Толико сам био залуђен за учење да се подразумевало да наставим школовање, а Машински факултет је био цењен. Године 1959, једног викенда, на градској плажи срео сам чувеног спортисту оног времена Мирослава Читаковића Ђиру, јуниорског првака у рвању. Био је за нас појам, невероватно окретан и брз. Организовао је надметања у кратким спринтовима, пливању, рвању. Проченио је да сам талентован за неки борилачки спорт. Спортско друштво „Студент“ се огласило тих дана да покрене школу џуда. Отишао сам из радозналости и остао 55 година у белом кимону. Моји први тренери Милан Загорац и Предраг Килијан показали су ми основне технике ове вештине. Једва да су били нешто старији од мене, али су били предани томе што су радили – примећује наш саговорник, подсећајући да је прво бављење џудом у Београду отпочело 1953. Била су само два клуба, „Партизан“ и „Раднички“, и „Студент“ је био трећи.

Марљиво вежбање је већ после неколико месеци дало прве резултате:

– На шампионату Србије, од шест мечева, добио сам у четири и освојио пето место. Чињеница да сам изгубио од двојице тада најбољих џудиста Југославије, Стојана Стојаковића и Младена Вукомановића, за моје тренере је био знак да ће од мене бити нешто. Први наступи те определе, охрабре или обесхрабре, а ја сам се вратио са тог такмичења скоро у екстази – пребира по сећању.

Вуков марљив рад је дао резултате – освојио је првенство Србије, постао студентски првак СФРЈ, а затим у два наврата првак земље. Од међународних такмичења ту су златне медаље из Сплита 1966. и Застрога 1973. године... Мада то, по оцени тадашњих челника, није било довољно да би учествовао на олимпијским играма. Био је престар! „Зато што су бројали моје године.“

Од хиљада мечева велики мајстор је статистички само

два посто изгубио. Сестра Олга Рашовић такође је тренирала и крајем шездесетих два пута била првакиња Југославије у џуду.

– Шта је то што нас везује, неке док су млади, а мене цео живот? Џудо ти даје могућност да се изразиш кроз покрет, а посебан изазов џудо мечева је што тај покрет изражаваш кроз осујећење, кроз највећа могућа ометања. У сталном сам потрази за мајсторством (потпуна синхронизација и хармоничност покрета где се више њих слива у један) – каже власник пурпурног појаса девети дан.

Хендикеп што је релативно касно почео да тренира, у 20.

лико махова уверио како ме људи прихватају и када ме је видео на „Дневнику“ РТС-а, учинило му се да то није био промашај – каже први почасни професор Факултета за спорт и физичко васпитање, почасни тренер Европске џудо уније, доживотни почасни председник Џудо савеза Србије.

– Већ после две-три године постао сам инструктор и водио групе. Две године сам старији од једног од ученика, др Саве Суботића, који је велико име у медицини и сјајан човек. Други важан човек који је код мене направио прве кораке био је академик Петар Сеферовић,

– Опредељење Европске и Светске џудо федерације јесте да се максимално подржи такмичење у дисциплини такмичења мајстора – објашњава Вук дугу такмичарску каријеру и чињеницу да је у Бечу 2004. године освојио злато после четири борбе које су све заједно трајале мање од 60 секунди. Победе су често праћене овацијама, као последњи пут поводом освајања медаље „Шампион Чешке“, пре двадесетак дана. Мало је познато да су управо ова првенства међу најмасовнијим, на турнирима се појави око 1.000 такмичара,

На семинару код Јамамота

Признање поводом четири деценије бављења џудом 1999.

Са председником Светске џудо федерације Мацумеом

години, када већина постиже резултате, за Рашовића је постао предност.

– Мислим да је тајна заноса који ме ни данас није напустио то што сам „касно“ кренуо и што сам знао да то некако морам да надокнадим. У младости се многе ствари „одживе“ и дође до промена одушевљења и одређења. Ето, ја сам напустио учење. Оно што се некима десило у спорту, да су били суперталентовани, а да после нису направили ништа, то се мени десило у школи. Дошао сам до апсолвента и стао. На неки начин сам био поштен према себи. Мени би та титула служила да кажем да имам и то, али ме у бити то није занимало. Све је моје интересовање усмерено на спорт. Мада сам избором разочарао родитеље. Отац је патио што његов Вук није генерал или министар, нешто велико... Касније, када се у неко-

Легенда џуда из Србије

– Од када сам у конкуренцији мајстора џуда, освојио сам 69 медаља, од тога 49 златних, 12 сребрних и осам бронзаних. Ни са једног такмичења нисам се вратио без медаље, 20 пута је свирана химна, 13 пута сам узео титулу првака света и седам титула првака Европе, тим поводом се интонира химна. Године 2009. прогласили су ме за „великог шампиона“, а 2011. на првенству света у Мадриду председник Светске џудо федерације Маријус Визер уручио ми је највеће признање које можда имају три човека на свету. На колајни пише „Легенди џуда из Србије“ – подсећа Рашовић.

изузетно талентован, шалили смо се – да није онако погрешно могао је да буде шампион света. Певачица Снежана Ђуришић је била моја ученица и већ у дечјем узрасту показивала таленат и за музику. Мада сам ја планирао да је припремам за првака Европе. Имала је велики таленат, темперамент, борбеност, ритам, све. Наилазио сам на те ситуације када ме они који имају велики таленат обавесте да се повлаче – присећа се тренер који је небројено ученика свих узраста упутио у тајне џуда. Неки од тих ученика су после постали и државни прваци. А он је пуних 12 година био спортски директор Џудо савеза Југославије. Оснивач је три клуба: „Машинца“, „Вождовца“ и „Трудбеника“. Данас је репортер на СОС каналу где води телевизијску емисију „Џудо“. Али без такмичења не може.

што представља културу бављења спортом.

Рашовић је два пута стао пред матичара. Берка Дијана је академски сликар, син Бранко је завршио Факултет за спорт и физичку културу и годинама је био професионални тренер у борилачким спортовима и државни првак. Млађи син Реља изучава борилачке вештине и нема такмичарских амбиција. Супруга Милена је само рекреативно у џудо и уме да Вуку буде спаринг-партнер.

– Од нас тројице ја сам најприврженији мечевима. Они су провера мога рада. Одрас живота. Побеђујеш, губиш, падаш, дижеш се и показујеш ко си – речи су Вука Рашовића коме је јуче био 75. рођендан. Готово сви су му пожелели пурпурни појас децети дан који имају само велики мајстори – они који су досегли стоту.

Славица Берич